

RHEOLIADAU CWYNION MYFYRWYR 2024/2025

Teitl: Rheoliadau Cwynion Myfyrwyr					
Fersiwn	Dyddiad Cyhoeddi	Disgrifiad o'r Diwygiad	Awdur	Cymeradwywyd gan a'r Dyddiad	Dyddiad Adolygu Nesaf
1.0	Medi 2019	Rhifyn Cyntaf	Siobhan Coakley	Pwyllgor Sicrhau Ansawdd/Bwrdd Academaidd 4 Awst 2019	Mehefin 2020
2.0	Medi 2020	Ail Rhifyn	Siobhan Coakley	Pwyllgor Sicrhau Ansawdd/Bwrdd Academaidd 3 Mehefin 2020	Mehefin 2021
3.0	Medi 2021	Trydydd Rhifyn	Gwenllian Jones	Pwyllgor Sicrhau Ansawdd/ Bwrdd Academaidd 19 Mai 2021 a Gorffennaf 2021	Mehefin 2022
4.0	Medi 2022	Pedwerydd Rhifyn	Siobhan Coakley	Pwyllgor Sicrhau Ansawdd/Bwrdd Academaidd	Mehefin 2023
5.0	Medi 2023	Pumed Rhifyn	Siobhan Coakley	Pwyllgor Sicrhau Ansawdd/Bwrdd Academaidd	Mehefin 2024
6.0	Medi 2024	Chweched Rhifyn	Siobhan Coakley	Pwyllgor Sicrhau Ansawdd/Bwrdd Academaidd	Mehefin 2025

CYNNWYS

ADRAN UN: CYFLWYNIAD	2
ADRAN DAU: CWMPAS	3
Cwynion a ddaw o fewn y Rheoliadau hyn a'r Gweithdrefnau cysylltiedig	3
Cwynion nad ydynt wedi'u cwmpasu gan y Rheoliadau hyn a'r Gweithdrefnau cysylltiedig ...	4
Cwynion ar y cyd (Cyflogwr/Prentis).....	5
ADRAN TRI: EGWYDDORION CYFFREDINOL	5
Cyflwyno cwynion	5
Cyflwyno'n ddiwyll	5
Cyflwyno tystiolaeth	5
Cyflwyno mewn pryd	6
Ymgysylltiad achwynwyr â'r broses	6
Didueddrwydd mewn ymchwiliad	6
Anhysbysrwydd	6
Cyfrinachedd.....	6
Cwynion yn erbyn aelodau staff	7
Cwynion yn erbyn uwch aelodau staff	7
Cyngor a chymorth i staff	7
Cwynion grŵp	7
Cwynion gan fyfyrwyr ar leoliadau	8
Terfynau amser	8
Ymddygiad afresymol.....	8
Cyfeirio at weithdrefnau eraill	8
Baich a safon y prawf.....	9
Derbynioldeb cwynion	9
ADRAN PEDWAR: CAMAU WRTH YMDRIN Â CHWYNION MYFYRWYR AC AMSERLENNI CYSYLLTIEDIG	9
Datrysiaid Cynnar	9
Ymchwiliad Ffurfiol.....	9
Adolygiad	9
ADRAN PUMP: MONITRO	10
ADRAN CHWECH: CHWYNION I SEFYDLIADAU ALLANOL	10
Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol dros Addysg Uwch (OIA).....	10
Y Gwasanaeth Ombwdsmon Ariannol	10
Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC).....	10

ADRAN UN: CYFLWYNIAD

- 1.1 Dylid darllen Rheoliadau Cwynion Myfyrwyr y Brifysgol ar y cyd â'r gweithdrefnau cysylltiedig, sydd ar gael [yma](#).
- 1.2 Mae Prifysgol De Cymru wedi ymrwymo i ddarparu addysg a chymorth o ansawdd uchel i'w myfyrwyr. Mae llawer o lwybrau ar gael i fyfyrwyr godi unrhyw bryderon neu broblemau sydd ganddynt. Mae'r Brifysgol yn croesawu adborth ynglŷn â'i darpariaeth fel y gall ddatblygu a gwella'r gwasanaethau y mae'n eu darparu.
- 1.3 Pan ddaw cwyn i law, mae'r Brifysgol yn ymdrechu i'w datrys mor gyflym a theg â phosibl, pa un a yw'r gŵyn yn ymwneud â gwasanaethau a ddarperir gan y Brifysgol, triniaeth gan unrhyw aelod staff, myfyriwr neu ymwelydd, neu unrhyw fater arall.
- 1.4 Mae Rheoliadau a Gweithdrefnau Cwynion Myfyrwyr y Brifysgol yn berthnasol i'r canlynol:
- Myfyrwyr sy'n astudio gyda Phrifysgol De Cymru.
 - Myfyrwyr sy'n astudio yng Ngholeg Brenhinol Cerdd a Drama Cymru, o ran y cyfnod adolygu yn unig.
 - Cyn-fyfyrwyr, am gyfnod o 3 mis ar ôl gadael y Brifysgol (gweler hefyd adran 3.6 mewn perthynas â phrydlondeb cwynion).
 - Myfyrwyr sy'n astudio cyrsiau'r Brifysgol yn sefydliadau partner y Brifysgol pan fo'r cwynion yn ymwneud â materion academaidd. Os yw'r sefydliad partner yn gyfrifol am y materion, er enghraifft cyfleusterau a gwasanaethau cymorth myfyrwyr, bydd angen i'r myfyriwr gyrchu gweithdrefn gwynion y sefydliad partner ond bydd ganddo gymorth terfynol cam adolygu Gweithdrefn Cwynion Myfyrwyr y Brifysgol.
 - Myfyrwyr sy'n astudio ar leoliadau gwaith, neu sy'n ymgymryd â dysgu seiliedig ar waith.
 - Myfyrwyr sydd wedi cael caniatâd cymeradwy i fod yn absennol.
 - Prentisiaid.
(D.S. Dylid ystyried bod unrhyw gyfeiriad at 'myfyriwr/myfyrwyr' neu 'achwynydd/achwynwyr' yn golygu 'prentis/prentisiaid' hefyd. Bydd gwybodaeth adeg derbyn a chanlyniad cwynion myfyrwyr ar gyfer prentisiaid yn cael ei darparu i Ddeon y Gyfadran (neu enwebai), a fydd yn hysbysu cyflogwr y prentis.)
- 1.5 Nid yw Rheoliadau a Gweithdrefn y Brifysgol ar gyfer cwynion myfyrwyr yn berthnasol i'r canlynol:
- Y rhai sy'n gwneud cais i astudio ym Mhrifysgol De Cymru.
 - Achwynwyr dienw.
 - Trydydd partion. Mae'r Brifysgol yn disgwyl y dylai myfyrwyr â phryderon fod yn gyfrifol am roi gwybod am y pryderon hyn eu hunain. Dim ond mewn amgylchiadau eithriadol yr ymchwilir i gŵyn gan drydydd parti. Rhaid i'r achwynydd ddarparu rhesymau dilys ar gyfer y cais hwn ynghyd ag awdurdodiad ysgrifenedig ei fod yn hapus i'r trydydd parti weithredu ar ei ran. Nid yw'r Brifysgol fel arfer yn ei ystyried

yn angenrheidiol i gynrychiolydd cyfreithiol weithredu ar ran myfyriwr oni bai bod rhesymau eithriadol, megis pwyntiau cyfreithiol cymhleth, sy'n golygu bod angen hyn. Bydd penderfyniad ynghylch a ddylid caniatáu cynrychiolydd cyfreithiol yn cael ei wneud gan y Pennaeth Gwaith Achos Myfyrwyr. Pan na chaniateir cynrychiolydd cyfreithiol, bydd y myfyriwr yn cael ei gyfeirio at ffynonellau cymorth ac arweiniad eraill yn y Brifysgol.

ADRAN DAU: CWMPAS

Cwynion a ddaw o fewn y Rheoliadau hyn a'r Gweithdrefnau cysylltiedig

Materion academaidd

- 2.1 Mae materion academaidd yn golygu pryderon penodol sydd o bosibl gan fyfyriwr ynghylch y ddarpariaeth cyrsiau academaidd a gwasanaethau cysylltiedig, gan gynnwys cwynion ynghylch y ffordd o gynnal a rheoli apelïadau academaidd. Ni ellir defnyddio cwynion ynghylch y ddarpariaeth a'r ffordd o gynnal cyrsiau academaidd wedi hynny fel rheswm dros apelio yn erbyn penderfyniad bwrdd asesu.

Profiad myfyrwyr

- 2.2 Gall myfyrwyr gwyno am unrhyw agwedd ar eu profiad yn y Brifysgol, gan gynnwys eu dysgu a'u perthynas â'r weinyddiaeth neu wasanaethau cymorth.¹¹

Gwahaniaethu

- 2.3 Gall myfyrwyr gwyno am wahaniaethu gan y Brifysgol, yn groes i Gynllun Cydraddoldeb Strategol y Brifysgol. Gweler y Polisi Urddas wrth Astudio hefyd.

Camymarfer neu amhriodoldeb

- 2.4 Gall myfyrwyr gwyno am bryderon ynghylch camymarfer neu amhriodoldeb yn y ffordd mae'r Brifysgol yn ymddwyn neu'n cael ei rheoli, yr ystyrir y byddai eu datgelu o fudd cyhoeddus.

Y Broses Achosion Eithriadol

- 2.5 Mae dyletswydd gyfreithiol ar y Brifysgol o dan y Ddeddf Cydraddoldeb i ddarparu addasiadau rhesymol ar gyfer myfyrwyr anabl. Os bydd myfyriwr yn gofyn am addasiad gan y Brifysgol ac os bydd y Brifysgol yn penderfynu nad yw'r addasiad yn rhesymol, gall y myfyriwr ddefnyddio'r gweithdrefnau hyn i gwyno. Gweler hefyd y Broses Achosion Eithriadol: [Anabledd | University of South Wales](#).

¹ Yn achos myfyrwyr sy'n astudio cyrsiau'r Brifysgol yn sefydliadau partner cydweithredol y Brifysgol, dylid ymdrin â materion y mae'r sefydliad partner yn gyfrifol amdanynt, e.e. cyfleusterau meithrinfa a gwasanaethau cymorth myfyrwyr, drwy weithdrefn gŵynion y sefydliad partner ei hun. Fodd bynnag, bydd gan fyfyrwyr gymorth terfynol cam adolygu Gweithdrefn Cwynion Myfyrwyr y Brifysgol

Cwynion nad ydynt wedi'u cwmpasu gan y Rheoliadau hyn a'r Gweithdrefnau cysylltiedig

Apeliadau academaidd

- 2.6 Eir i'r afael ag achosion a gyflwynir gan fyfyrwyr yn erbyn penderfyniadau a wnaed gan fyrddau asesu yn unol â'r Rheoliadau a'r Weithdrefn Apeliadau Academaidd. Gall myfyrwyr sy'n dymuno cyflwyno apêl geisio cyngor gan Undeb y Myfyrwyr, Gwasanaethau Myfyrwyr, a dylent anfon eu cyflwyniad i'r Uned Gwaith Achos Myfyrwyr.

Trais, aflonyddu, trosedd gasineb

- 2.7 Dylai myfyrwyr sy'n credu eu bod yn cael eu haflo yddu mewn unrhyw ffordd geisio cyngor gan y Cynghorydd Urddas wrth Astudio yn gyntaf. Gall Undeb y Myfyrwyr, Gwasanaethau Myfyrwyr neu'r Gaplaniaeth hefyd helpu. Dylid codi honiadau difrifol gyda'r Uned Gwaith Achos Myfyrwyr yn y lle cyntaf.

Honiadau o gamymddwyn

- 2.8 Mae honiadau o gamymddwyn yn erbyn myfyriwr yn cael eu llywodraethu gan y Rheoliadau a Gweithdrefnau Camymddwyn Anacademaidd. Mae honiadau o gamymddwyn yn erbyn aelod o staff yn cael eu llywodraethu gan y Weithdrefn Ddisgyblu ar gyfer staff. Rhaid i fyfyrwyr sy'n dymuno codi honiadau o'r fath ddod â nhw i sylw'r Uned Achosion Myfyrwyr.

Cwynion am Undeb y Myfyrwyr

- 2.9 Bydd myfyrwyr sy'n anfodlon ar eu hymwneud ag Undeb y Myfyrwyr yn cael cyfle i drafod eu cwyn gyda'r Undeb yn y lle cyntaf gan ddefnyddio'r gweithdrefnau yn Rheolau Sefydlog Undeb y Myfyrwyr. Rhoddir gwybod am y Weithdrefn bob blwyddyn i'r holl fyfyrwyr drwy gyfrwng cyhoeddiadau a/neu hysbysiadau. Ymdrinnir â chwynion yn brydlon ac yn deg ac os caiff cwyn ei chadarnhau, fe gymerir camau effeithiol i'w datrys.
- 2.10 Os bydd rhywun yn methu cael ateb boddhaol i'w gŵyn drwy Undeb y Myfyrwyr, neu os bydd yn honni ei fod dan anfantais o ganlyniad i ymarfer ei hawl i beidio â bod yn aelod o Undeb y Myfyrwyr, bydd ganddo/ganddi hawl i apelio at Fwrdd Llywodraethwyr y Brifysgol, a fydd yn penodi person annibynnol i ymchwilio i'r gŵyn. Bydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn derbyn adroddiad gan y person annibynnol ac yn penderfynu ar ateb priodol i'r gŵyn, os oes modd. Bydd y weithdrefn yn cynnwys troi at Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol, sy'n gorff annibynnol, os na fydd y Brifysgol yn gallu rhoi ateb sy'n bodloni'r achwynydd.

Cwynion yn ymwneud â barn academaidd

- 2.11 Ni fydd y Brifysgol yn ystyried cwynion sy'n ymwneud â barn academaidd yn unig.

Cwynion sydd eisoes wedi cael eu hystyried

- 2.12 Ni fydd y Brifysgol yn ailystyried cwyn gan fyfyriwr lle mae'r gŵyn honno eisoes wedi'i hystyried drwy'r Weithdrefn Cwynion Myfyrwyr.

Cwynion am sefydliadau allanol

- 2.13 Ni fydd y Brifysgol yn ystyried cwynion am sefydliadau allanol. Dylai'r myfyriwr gwyno'n uniongyrchol i'r sefydliad hwnnw. Mae hyn yn cynnwys materion sy'n ymwneud â gweinyddiaeth Lwfansau Myfyriwr Anabl, y dylid cyfeirio cwynion amdanynt at yr awdurdod cyllido perthnasol a'i gyflenwr/gyflenwyr.

Cwynion ar y cyd (Cyflogwr/Prentis)

- 2.14 Pan fydd prentis yn ceisio codi cwyn ar y cyd â'i gyflogwr yn erbyn y Brifysgol, bydd y Brifysgol yn ystyried ffeithiau'r gwyn ac yn penderfynu, yn ôl ei disgresiwn llwyr, y weithdrefn briodol i'w mabwysiadu. Bydd y gwyn naill ai'n dilyn y broses a nodir yn y Rheoliadau hyn a'r Gweithdrefnau cysylltiedig neu'n dilyn y broses a nodir yn y Polisi Cwynion Cyflogwr Prentisiaethau.

ADRAN TRI: EGWYDDORION CYFFREDINOL

Cyflwyno cwynion

- 3.1 Rhaid cyflwyno pob cwyn yn unol â'r Rheoliadau a'r Weithdrefn Cwynion Myfyriwr. Os caiff cwyn ei gwneud yn uniongyrchol i'r Is-Ganghellor, neu unrhyw uwch aelod arall o staff y Brifysgol, bydd y gwyn yn cael ei throsglwyddo i'r Uned Gwaith Achos Myfyriwr, a fydd yn sicrhau ei bod yn cael ei phrosesu'n briodol.

Cyflwyno'n ddiwyll

- 3.2 Mae'r Brifysgol yn rhagdybio bod pob cwyn yn cael ei chyflwyno'n ddiwyll ac ni fydd yn rhoi unrhyw fyfyrwr dan anfantais am gyflwyno cwyn.

Cyflwyno tystiolaeth

- 3.3 Fel arfer, rhaid i gwynion gael eu cefnogi gan dystiolaeth ategol pan gânt eu cyflwyno. Rhaid darparu tystiolaeth yn Gymraeg neu yn Saesneg. Fel arfer ni roddir ystyriaeth i gwynion nad ydynt yn darparu tystiolaeth o'r fath, oni bai bod yr achwynydd yn gallu rhoi rheswm da dros y diffyg tystiolaeth. Mae enghreifftiau o dystiolaeth yn cynnwys adroddiadau gan weithwyr proffesiynol, gohebiaeth ysgrifenedig, gwybodaeth ariannol, datganiadau tystion neu fanylion tystion y gellir cysylltu â nhw.
- 3.4 Os bydd achwynydd yn cyflwyno unrhyw dystiolaeth y darganfyddir wedyn ei bod yn ffug, ymdrinnir â nhw o dan y Rheoliadau Camymddwyn Anacademaidd a'r Gweithdrefnau cysylltiedig. Fodd bynnag, pan fydd myfyriwr yn cynrychioli ei adroddiad o ddigwyddiadau ac mae hyn yn wahanol i adroddiadau eraill, nid yw hyn o reidrwydd yn dod o fewn cwrmpas tystiolaeth ffug.
- 3.5 Mae'r Brifysgol yn cydnabod bod datblygiadau mewn technoleg fodern yn ei gwneud hi'n haws i bobl wneud recordiadau cudd h.y. recordiadau o gyfarfodydd neu sgysiaau a wneir heb ganiatâd y cyfranogwyr. Mae'n debyg y bydd recordio galwadau ffôn yn groes i Ddeddf Rheoleiddio Pwerau Ymchwiliol 2000/Deddf Pwerau Ymchwiliol 2016 (fel y bo'n briodol). Os caiff cyfarfodydd wyneb yn wyneb eu recordio, mae'n debyg y bydd y deunydd a gesglir yn cael ei ddal yn groes i hawl Erthygl 8 y cyfranogwr (i fywyd preifat a bywyd teuluol) o dan y Ddeddf Hawliau Dynol a chyfreithiau diogelu data'r DU.

Yn ogystal, dim ond at y diben y cafodd ei wneud y dylid defnyddio recordiad ac ni ddylai fod ar gael i drydydd parti heb gydsyniad yr unigolyn y mae'n cyfeirio ato, oni bai bod rheswm cyfreithlon i wneud hynny.

Am y rhesymau hyn, dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y bydd y Brifysgol yn caniatáu defnyddio recordiadau o'r fath fel tystiolaeth mewn achosion cwynion myfyrwyr.

Y ffeithiau a ystyrir yw:

- I ba raddau y mae'r dystiolaeth yn berthnasol i faterion yr achos, gan gynnwys ystyried natur y dystiolaeth ac a oes tystiolaeth arall, gryfach, ar gael.
- I ba raddau y casglwyd y dystiolaeth yn anghyfreithlon neu y bydd defnyddio'r dystiolaeth yn ymyrryd fel arall â hawliau preifatrwydd.
- I ba raddau y gellir dibynnu ar y dystiolaeth o safbwynt technegol o ystyried ei bod hi'n bosibl ffugio deunydd wedi'i recordio. Mae'n bosibl y gall darparu trawsgrifiad wedi'i chreu'n annibynnol o unrhyw recordiad fod o gymorth i gwrdd â'r gofyniad hwn.

Cyflwyno mewn pryd

- 3.6 Rhaid i bob cwyn gael ei chyflwyno heb fod yn fwy na thri mis ar ôl i'r mater a arweiniodd at y gŵyn ddiwydd. Mewn amgylchiadau eithriadol, gall y Pennaeth Gwaith Achos Myfyrwyr (neu enwebai) ystyried ymestyn y terfyn amser hwn os oes rheswm da wedi'i gefnogi gan dystiolaeth.

Ymgysylltiad achwynwyr â'r broses

- 3.7 Disgwylir y bydd achwynwyr yn ymgysylltu â'r broses mewn modd amserol. Os yw'r achwynydd yn methu ag ymateb i gais am ragor o wybodaeth neu gyfarfod o fewn amserlenni a bennir gan yr aelod o staff sy'n ymdrin â'r achos, heb reswm da (er enghraifft salwch analluog, ac os felly dylid darparu nodyn meddyg), bydd y Pennaeth Achosion Myfyrwyr (neu enwebai) yn atal neu'n cau'r achos.

Didueddrwydd mewn ymchwiliad

- 3.8 Ni fydd gan y Swyddog Ymchwilio na'r Swyddog Adolygu Cwynion unrhyw fudd materol yn eich achos, neu gysylltiad blaenorol ag ef. Byddent fel arfer yn annibynnol ar y maes pwnc hefyd. Efallai y bydd rhai amgylchiadau lle bydd y gyfadran neu'r Uned Gwaith Achos Myfyrwyr o'r farn bod angen Swyddog Ymchwilio o'r tu allan i'r Brifysgol, er enghraifft lle mae angen gwybodaeth arbenigol. Mewn achosion o'r fath, bydd y partion perthnasol yn cytuno ar unigolyn priodol.

Anhysbysrwydd

- 3.9 Fel rheol ni fydd y Brifysgol yn derbyn cwynion a wneir yn ddiennw, oni bai bod rhesymau eithriadol pam y dylid ymchwilio i'r mater. Mewn achosion o'r fath, gall y ffordd yr ymchwilir i'r gŵyn ac yr ymatebir iddi newid. Yn ogystal, ni fydd y Brifysgol fel arfer yn ystyried datganiadau tystion, lle mae'r tyst yn mynnu ei fod yn aros yn anhysbys.

Cyfrinachedd

- 3.10 Bydd y Brifysgol yn prosesu'r holl wybodaeth bersonol yn unol â'i Hysbysiad Preifatrwydd ac fel y mynegir yn y Cynllun Cyfathrebu ar gyfer cwynion myfyrwyr.

- 3.11 Bydd cyfrinachedd yn cael ei barchu wrth gynnal pob agwedd ar y Rheoliadau a'r Weithdrefn Cwynion Myfyrwyr. Fodd bynnag, bydd hawl gan unrhyw aelod staff y gwneir cwyn amdano/amdani i gael gwybod am y gŵyn a'i natur a gweld unrhyw dystiolaeth berthnasol.
- 3.12 Ni fydd y Brifysgol yn datgelu unrhyw wybodaeth i drydydd partion ynghylch ymchwiliadau a chanlyniadau achosion cwynion myfyrwyr, oni bai fod eithriadau cyfreithiol o dan gyfreithiau diogelu data'r DU yn berthnasol.

Cwynion yn erbyn aelodau staff

- 3.13 Ar gyfer cwynion ynghylch camymddwyn difrifol, cynhelir cynhadledd achos i benderfynu p'un a fydd yr achos yn cael ei ystyried trwy'r Weithdrefn Cwynion Myfyrwyr neu drwy'r weithdrefn Adnoddau Dynol perthnasol ar gyfer staff, neu broses briodol arall. Fel arfer, os yw'r gŵyn yn ymwneud â chamymddwyn honedig aelod o staff, caiff hyn ei ystyried o dan y weithdrefn Adnoddau Dynol, tra bydd cwynion gwasanaeth a gyfeirir at aelod unigol o staff yn cael eu trin o dan y Weithdrefn Cwynion Myfyrwyr.
- 3.14 Lle mae achos yn arbennig o gymhleth, gall gael ei ystyried ar y cyd gan yr Uned Achosion Myfyrwyr/Adnoddau Dynol.
- 3.15 Os yw achwynydd yn anhapus â chanlyniad ystyried ei achos o dan y Rheoliadau Cwynion Myfyrwyr a'r Gweithdrefnau cysylltiedig, gall ofyn am adolygiad o'r canlyniad o dan y seiliau a nodir yn y [Weithdrefn Cais am Adolygiad](#). Bydd yr achwynydd yn cael ei hysbysu'n ysgrifenedig o'r broses o gyflwyno'r cais am adolygiad, yn dibynnu ar y broses a ddilynwyd.
- 3.16 Os yw achwynydd yn anhapus â chanlyniad ystyried ei achos o dan weithdrefn Adnoddau Dynol, gall gyflwyno cwyn am y broses a ddilynwyd.
- 3.17 Unwaith y bydd y weithdrefn/proses fewnol wedi dod i ben, bydd yr achwynydd yn cael Llythyr Cwblhau Gweithdrefnau, a fydd yn ei alluogi i wneud cais i Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol ar gyfer Addysg Uwch am adolygiad o'i gŵyn, ar yr amod bod y gŵyn y maent yn mynd â hi i'r Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol yn gymwys o dan ei Rheolau.

Cwynion yn erbyn uwch aelodau staff

3.18

Testun y gŵyn	Pwy fydd yn ymdrin â'r gŵyn
Deon y Gyfadran	Dirprwy Is-Ganghellor
Cyfarwyddwr Adran ²	Dirprwy Is-Ganghellor
Dirprwy Is-Ganghellor	Is-Ganghellor
Is-Ganghellor	Cadeirydd Bwrdd y Llywodraethwyr

Cyngor a chymorth i staff

- 3.19 Cydnabyddir y gall ymwneud â chwyn, neu fod yn destun cwyn achosi pwysau ar staff. Mae'r Brifysgol yn rhedeg Cynllun Cefnogi Staff, gellir dod o hyd i fanylion amdano ar wefan Adnoddau Dynol. Yn ogystal, mae gan y Gwylfaeth brofiad

² Mae hyn yn golygu aelod o staff uwch o adran gwasanaethau proffesiynol; er enghraifft, Cyfarwyddwr Gwasanaeth, Ysgrifennydd y Brifysgol ac ati

sylweddol o ddelio â materion sensitif ac mae ar gael i gynnig cyngor a chymorth cyfrinachol ffurfiol ac anffurfiol.

Cwynion grŵp

- 3.20 Os caiff cwyn ei chyflwyno gan grŵp o fyfyrwyr, dylid enwebu un aelod o'r grŵp yn brif gyswllt ac yn llefarydd. Rhaid i bob aelod o'r grŵp gadarnhau yn ysgrifenedig eu bod yn dymuno i'r unigolyn enwebedig weithredu ar eu rhan a bod y gŵyn yn adlewyrchu eu pryderon. Bydd y llefarydd enwebedig yn derbyn y wybodaeth ddiweddaraf am y gŵyn ar ran y grŵp. Bydd pob aelod o'r grŵp yn derbyn copi o'r llythyr sy'n rhoi'r canlyniad.

Cwynion gan fyfyrwyr ar leoliadau

- 3.21 Amgylchiadau'r gŵyn fydd yn penderfynu ai'r Brifysgol neu ddarparwr y lleoliad fydd yn ymdrin â'r gŵyn. Os yw'n fwy priodol defnyddio gweithdrefn gŵynion darparwr y lleoliad i ymdrin â'r gŵyn, bydd yr achwynydd yn cael cymorth aelod priodol o staff y gyfadran i fwrw ymlaen â'i gŵyn.

Terfynau amser

- 3.22 Gellir ymestyn terfynau amser o dan y Weithdrefn ar gais yr achwynydd, pan fydd rheswm da dros wneud hynny. Er enghraifft, os oes gan achwynydd afiechyd neu os yw wedi cael profedigaeth deuluol sydd wedi ei (h)atal rhag cyflwyno ffurflen o fewn y terfyn amser a nodwyd. Os bydd achwynydd yn dymuno gwneud cais am estyniad, rhaid iddo/iddi wneud hynny yn ysgrifenedig i'r Uned Gwaith Achos Myfyrwyr a darparu tystiolaeth berthnasol, fel nodyn gan feddyg, i gefnogi'i gais/chais.
- 3.23 Gall y Brifysgol ymestyn y terfyn amser ar gyfer ymchwilio os bydd cymhlethdod yr achos, neu amgylchiadau annisgwyl eraill, yn golygu bod angen mwy o amser i gwblhau'r ymchwiliad. Bydd yr achwynydd yn cael gwybod am y cynnydd a wnaed a'r rheswm dros unrhyw oedi.

Ymddygiad afresymol

- 3.24 Ni fydd cwynion y mae'r Brifysgol, yn dilyn ystyriaeth gychwynnol, o'r farn eu bod yn flinderus neu'n gwynion sy'n cael eu dilyn mewn modd afresymol o daer, yn cael eu hystyried a gallent arwain at gamau gweithredu o dan y Rheoliadau Camymddwyn Anacademaidd a'r Gweithdrefnau cysylltiedig. Yn y cyd-destun hwn, mae 'afresymol o daer' yn golygu, er enghraifft, bod y gŵyn yn cael ei gwneud mewn ffordd sy'n obsesiynol, ormodol neu ailadroddus, ac sy'n cael effaith negyddol ar gydweithwyr neu waith y Brifysgol, neu a allai gael ei ystyried yn aflonyddu. Gall fod yn un sy'n cael ei ddilyn mewn ffordd sy'n rhwystro gallu'r Brifysgol i gyflawni ei Gweithdrefn Gŵynion. Er enghraifft, cwyn y mae'r Brifysgol o'r farn ei bod yn ceisio tarfu neu beri annifyrrwch, neu sy'n galw am wneud iawn heb bwrpas na gwerth sylweddol, yw 'cwyn flinderus'.
- 3.25 Os bydd y Pennaeth Gwaith Achos Myfyrwyr (neu enwebai) o'r farn bod cwyn yn cael ei chanlyn mewn ffordd afresymol o daer neu flinderus, ysgrifennir at yr achwynydd a rhoddir gwybod iddo/iddi na fydd y Brifysgol yn ystyried y gŵyn ymhellach. Rhoddir rhesymau dros y penderfyniad hwn ac anfonir llythyr Cwblhau Gweithdrefnau'r Brifysgol.
- 3.26 Pan fydd myfyriwr yn ymddwyn yn afresymol yn ei ryngweithio â staff y Brifysgol, bydd yn derbyn y [Canllawiau Ymddygiad Annerbyniol](#) a gellir cymryd camau gweithredu fel yr amlinellir yn y ddogfen hon.

Cyfeirio at weithdrefnau eraill

- 3.27 Mewn rhai achosion, er enghraifft, lle mae bygythiad o niwed difrifol, neu le ceir arwyddion o ofid sylweddol, gall y Brifysgol benderfynu gohirio'r Weithdrefn Cwynion Myfyrwyr hyd nes y ceir cyngor pellach neu gall gyfeirio'r achwynydd at y Weithdrefn Cymorth i Astudio.
- 3.28 Pan fydd gweithdrefn arall eisoes yn cael ei phrosesu, bydd Pennaeth Gwaith Achos Myfyrwyr (neu enwebai) yn penderfynu a yw'n briodol caniatáu i'r gŵyn fynd ymlaen ar yr un pryd â'r weithdrefn arall, neu a ddylid oedi'r gŵyn nes bod y weithdrefn arall wedi'i chwblhau.
- 3.29 Mewn achosion o'r fath, gall natur a hyd yr ystyriaethau olygu bod angen addasu'r ffurf arferol, neu gellir ei hatal hyd nes y bydd canlyniad ymchwiliadau o dan weithdrefn arall.
- 3.30 Gall y Pennaeth Gwaith Achos Myfyrwyr (neu enwebai) gyfeirio cwyn, neu elfennau o gŵyn, i'w thrin/trin o dan reoliadau neu weithdrefnau eraill y Brifysgol os ystyrir bod hynny'n briodol.

Baich a safon y prawf

- 3.31 Mae baich y prawf yn penderfynu pwy sy'n gyfrifol am brofi mater. Ar gyfer apeliadau myfyrwyr, y myfyriwr sy'n gyfrifol am faich y prawf. Mae safon y prawf ar sail pwysau tebygolrwydd, hynny yw ei fod yn fwy tebygol na pheidio bod y materion a arweiniodd at yr apêl wedi digwydd.

Derbynioldeb cwynion

- 3.32 Ni ellir ailgyflwyno materion a ystyriwyd yn flaenorol o dan Reoliadau a Gweithdrefnau Cwynion Myfyrwyr y Brifysgol fel cwyn newydd yn ddiweddarach.
- 3.33 Ni ellir defnyddio materion a ystyriwyd yn flaenorol o dan Reoliadau Apeliadau Academaidd a Gweithdrefnau fel sail ar gyfer cwyno.

ADRAN PEDWAR: CAMAU WRTH YMDRIN Â CHWYNION MYFYRWYR AC AMSERLENNI CYSYLLTIEDIG

Mae tri cham i Weithdrefn Gwynion y Brifysgol, sef:

Datrysiaid Cynnar

- 4.1 Rhaid i unrhyw bryderon a all fod gan fyfyrwr gael eu codi heb fod yn hwyrach na 3 mis ar ôl i'r mater a arweiniodd at y gŵyn ddigwydd (gweler [Gweithdrefn ar gyfer Cam 1 – Datrysiaid Cynnar](#)).

Ymchwiliad Ffurfiol

- 4.2 Bydd un o dîm Swyddogion Ymchwilio'r Brifysgol, uwch aelod o staff heb unrhyw gysylltiad blaenorol â'r achos, yn ymchwilio i gŵyn ffurfiol. Bydd yr ymchwiliad fel arfer yn cael ei gwblhau o fewn 40 diwrnod gwaith, gyda'r adroddiad terfynol yn cael ei ddarparu i chi o fewn 10 diwrnod gwaith ychwanegol (gweler [Gweithdrefn ar gyfer Cam 2 - Ymchwiliad Ffurfiol](#)).

Adolygiad

- 4.3 Gall achwynwyr ofyn am adolygiad o ganlyniad cwyn, ar yr amod eu bod yn bodloni'r seiliau a nodir yn y [Weithdrefn Cais am Adolygiad](#). Bydd y cam adolygu fel arfer yn cael ei gwblhau o fewn 15 diwrnod gwaith.

ADRAN PUMP: MONITRO

- 5.1 Bydd y camau a gymerir mewn perthynas ag argymhellion sy'n codi o ymchwiliadau i gŵynion myfyrwyr yn cael eu hystyried drwy'r Weithdrefn Fonitro Barhaus.
- 5.2 Gall y Grŵp Gwaith Achos Myfyrwyr nodi gwersi a ddysgwyd a gwneud argymhellion i'w hystyried gan y Pwyllgor Dysgu, Addysgu a Gwella, y Pwyllgor Graddau Ymchwil, y Pwyllgor Sicrhau Ansawdd a'r Bwrdd Academaidd, fel y bo'n briodol, ar unrhyw faterion sy'n codi o ystyried cwynion sy'n gofyn am welliannau a/neu ddiwygiadau i reoliadau a gweithdrefnau.

ADRAN CHWECH: CWYNION I SEFYDLIADAU ALLANOL

Swyddfa'r Dyfarnwr Annibynnol dros Addysg Uwch (OIA)

- 6.1 Os yw myfyriwr yn anhapus â chanlyniad y Weithdrefn hon, ar ôl i Lythyr Cwblhau Gweithdrefnau'r Brifysgol gael ei hanfon, gall gyflwyno cwyn gyda'r OIA.
- 6.2 Gellir cael manylion yr OIA a'r wybodaeth berthnasol mewn perthynas â'r Cynllun drwy www.oiahe.org.uk. Gellir cael gwybodaeth a chyngor pellach gan yr Uned Gwaith Achos Myfyrwyr.

Y Gwasanaeth Ombwdsmon Ariannol

- 6.3 Yn dilyn cwyn am gyngor ar ddyled neu gwnsela ar ddyled a ddarperwyd gan y Brifysgol, bydd y myfyriwr yn cael ei hysbysu am ei hawl i ofyn am adolygiad o'i achos gan y Gwasanaeth Ombwdsmon Ariannol (<http://www.financial-ombudsman.org.uk/>) os ydynt yn parhau'n anfodlon â chanlyniad y gweithdrefnau mewnol.

Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC)

- 6.4 CCAUC yw'r corff rheoleiddio ar gyfer darpariaeth addysg uwch yng Nghymru. Mewn rhai amgylchiadau, gall myfyrwyr wneud cwyn i CCAUC. Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth ar y dudalen ganlynol: <https://www.hefcw.ac.uk/cy/rheoleiddio/cwynion-ynglyn-a-sefydliadau-a-reoleiddir/>

- 6.5 **Lwfansau Myfyrwyr Anabl (DSA)**

Dylid cyfeirio cwynion am lwfansau myfyrwyr anabl (DSA) at yr awdurdod cyllido perthnasol neu at y cyflenwr DSA perthnasol (e.e. Canolfan Asesu Anghenion, cyflenwr Technoleg Gynorthwyol neu ddarparwr Cymorth Anfeddygol). Mae rhagor o wybodaeth am Weithdrefn Gwynion y Cwmni Benthyciadau Myfyrwyr ar gael yma: [Gweithdrefn gwyno - Cwmni Benthyciadau Myfyrwyr - GOV.UK \(www.gov.uk\)](#)